

CALCUL INDICATORI CF BILANT

INDICATORI AI ECHILIBRULUI FINANCIAR:

1) FR = Cpe-Ai = (Cap proprii (F10 rd 83)+ Dat TL (F10 rd 56) – Ai (F10 rd 19) = Acrt.totale-Dcrt.totale = Acrt. Nete = „-”Dcrt. nete

$$FR_{N-1} = (1.396.480 + 58.855) - 1.625.239 = - 169.904 \text{ (F10 Rd. 46)}$$

$$FR_N = 1.525.289 + 282.126 - 1.798.917 = 8.498$$

Resursele stabile (Cp(F10 rd 83)+DTL(F10 rd 56)) nu au acoperit în întregime necesarul de finanțare a utilizărilor stabile (Ai și circulante permanente); o parte din utilizările stabile au fost finanțate în exercițiul financiar anterior din resurse temporare (Dcrt) prin contractarea unor linii de credit bancar pe TS sau achiziționarea acestora de la terți cu scadență a plății de până la 1 an.

Surplusul utilizărilor stabile finanțate din resurse temporare a fost de aproximativ 170.000 lei în exercițiul financiar anterior, pentru ca în exercițiul financiar curent să se reușească finanțarea acestora din resurse permanente.

În general, nivelul negativ al fondului de rulment induce ipoteza riscului ca societatea să intre în incapacitate de plată pe TL; evoluția de la un an la celălalt infirmă însă această ipoteză. Analize ulterioare suplimentare, trebuie orientate în direcția studierii efectului permanent sau temporar al componentelor FR ce au determinat valoarea negativă a acestuia și posibilelor lor tendințe viitoare.

2) NFR = Acurente de exploatare (și în afara exploatării) – Dcurente de exploatare (și în afara exploatării) =
= (Stocuri (F10 rd. 24) + Creanțe (F10 rd. 30) + Chelt în avans (F10 rd. 36) – Investiții financiare pe termen scurt (F10 rd.33)) – (Dat pe t scurt (F10 rd. 45) – D fin. pe TS (F10 rd.37,38) + V_{av} (F10 rd.63))

$$\text{Ac de expl. și în afara exploatării} = \text{St (F10 rd. 24) + Cr (F10 rd. 30) + Ch av (F10 rd. 36) - Inv.fin.T.S.!!!} = 379.604 + 1.016.246 + 56.863 = 1.452.713$$

$$\text{D de expl. și în afara exploatării} = \text{DTS (F10 rd. 45) – Dfin.TS (F10 rd.37,38) + Vav (F10 rd.63)} = 1.558.377 - 387.937 + 0 = 1.170.440$$

$$NFR_{N-1} = 757.672 + 534.533 + 0 - (1.644.390 - 0 + 0) = -352.185$$

$$NFR_N = 379.604 + 1.016.246 + 56.863 - (1.558.377 - 387.937 + 0) = 282.273$$

Analiza NFR sprijină concluziile analizei FR și anume că o parte din resursele temporare (Dexpl. și în afara expl.) finanțează achiziția de Ai (utilizări stabile) pentru primul an al analizei.

Aspecte care susțin generarea/obținerea unui NFR negativ:

- crește viteza de rotație a stocurilor (mf. sunt achiziționate și revândute foarte repede, m.p. sunt f. repede date în consum, produsele finite parcurg o distanță scurtă până la finalizare și sunt vândute foarte repede pentru că au piață de desfacere).
- termenul de încasare al creanțelor este foarte scurt;
- scadența datoriilor este mai îndepărtată decât perioada de încasare a creanțelor.

Aspecte care susțin generarea/obținerea unui NFR pozitiv:

- viteza de rotație a stocurilor este foarte redusă (mf. se achiziționează dar sunt greu vandabile, m.prime din stoc ajung cu dificultate în procesul de producție, produsele finite parcurg o distanță mare în timp până la finalizare și își găsesc cu dificultate o piață de desfacere);
- termenul de încasare al creanțelor este foarte îndepărtat;
- scadența datoriilor este mai apropiată decât perioada de încasare a creanțelor.

3) TN TN = Trezoreria activă – Trezoreria Pasivă = Disp Bănești + Inv.fin.T.S. – Credite fin. pe termen scurt

$$TN_{N-1} = 182.281 - 0 + 0 = 182.281$$

$$TN_N = \text{Disp. Bănești (F10 rd. 34) – Cr.TS (F10 rd. 37, 38) + Inv.fin.T.S.(F10 rd.33)} = 114.162 - 387.937 = -273.775$$

$$TN = FR - NFR = 8.498 - (282.273) = -273.775$$

Societatea a contractat în exercițiul financiar curent (2007) credite pe termen scurt, care ar trebui să finanțeze activitatea curentă, ceea ce a condus la valoarea negativă a TN. O trezorerie pozitivă așa cum a fost în exercițiul financiar precedent, este indicată în general pentru o afacere viabilă, însă valoarea negativă a acesteia pe termen scurt poate reprezenta un semn de sănătate financiară dacă se încadrează în anumite limite nesemnificative („considerate” nesemnificative) în raport cu alți indicatori de gestiune..... Pe de altă parte, o trezorerie pozitivă de valori semnificative („considerate” semnificative) poate indica o activitate financiară lentă.....

4) Lichiditatea curentă

$$\text{Lichiditatea curentă} = \frac{\text{Active curente}}{\text{Datorii curente}} = \frac{\text{Active circulante total (F10 rd.35)} + \text{Cheltuieli avans (F10 rd.36)}}{\text{Datorii pe termen scurt (F10 rd.45)} + \text{Venituri în avans (F10 rd.63)}}$$

A circulante = Stocuri + Creanțe + Disp. Bănești

A curente = A circulante + Ch în avans

D curente = DTS + V în avans

D curente nete = D curente - Active curente

$$LC_{N-1} = \frac{1.474.486 + 0}{1.644.390 + 0} = 0,897 \cong 0,9$$

$$LC_N = \frac{1.510.012 + 56.863}{1.558.377 + 0} = 1,005 \approx 1$$

Prin calculul acestui indicator se urmărește cum s-a realizat modalitatea de finanțare a A curente (activitate de exploatare ȘI activitate financiară pe t.s.) din datoriile curente. Dacă valoarea rezultată e subunitară, D curente finanțează numai o parte din A curente, restul fiind utilizate pentru finanțarea A imobilizate (investiții) sau utilizări „permanente” (de exemplu, rezerve strategice reflectate ca imobilizări sau Acirculante diferențiate ca atare în Note). Dacă indicatorul este supraunitar, D curente pot fi acoperite în întregime din Activele curente, caz în care trebuie acordată o mai mare atenție datoriilor pe termen scurt d.p.d.v. al evoluției volumului și costului acestora, corelat cu stocurile, creanțele și disponibilitățile bănești). Interpretarea indicatorului trebuie corelată de altfel și cu observații privind NFR în general, dar și ceilalți indicatori de echilibru precum și indicatori complementari relevanți (referitori, de exemplu, la Ai).

5) Lichiditatea imediată

$$\text{Lichiditatea imediată} = \frac{\text{Active curente} - \text{Stocuri (F10 rd. 24)}}{\text{Datorii curente}} = \frac{\text{Creante} + \text{Disp. banesti} + \text{Cheltuieli avans}}{\text{Dat term scurt} + \text{Venituri avans}}$$

$$Li_{N-1} = \frac{1.474.486 - 757.672}{1.644.390} = 0,436$$

$$Li_N = \frac{(1.510.012 - 379.604) + 56.863}{1.558.377} = 0,76$$

6) Gradul de îndatorare nivel recomandat în jur de 100%

$$\text{Gradul de îndatorare} = \frac{\text{Capital împrumutat (datorii peste un an (F10 rd. 56))}}{\text{Capital propriu (F10 rd. 83)}} \times 100$$

$$\text{Gradul de îndatorare varianta a doua} = \frac{\text{Capital împrumutat}}{\text{Capital angajat (permanent)}} \times 100 = \frac{\text{Capital împrumutat}}{\text{Capital împrumutat (= DTL (F10 rd. 56)) + Cap propriu (F10 rd. 83)}}$$

$$G\hat{I}_{var1 N-1} = \frac{58.855}{1.396.480} \times 100 = 4,215\%$$

$$G\hat{I}_{var1 N} = \frac{282.126}{1.525.289} \times 100 = 18,5\%$$

(Societatea are DTL (față de furnizori și bănci) privind creditele contractate (credite bancare și/sau comerciale) reprezentând 18,5% din Capitalurile proprii.)

Interpretarea se corelează cu rentabilitatea capitalului angajat

$$G\hat{i}_{var2 N-1} = \frac{58.855}{58.855 + 1.396.480} \times 100 = 4,044\%$$

$$G\hat{i}_{var2 N} = \frac{282.126}{282.126 + 1.525.289} \times 100 = 15,6\%$$

Valoarea DTL (față de bănci și furnizori) reprezintă 15,6% din valoarea totală a capitalului de care dispune societatea, destinat investițiilor (utilizărilor permanente), provenind atât de la terți cât și de la asociați.

Gî e în creștere atât în prima cât și în a 2-a variantă; trebuie corelat cu creșterea Ai sau CA; dacă se corelează cu creșterea stocurilor, s-ar putea să reflecte o slăbiciune a activității comerciale. Creșterea direct proporțională sau menținerea randamentului e imperativă în cazul în care creșterea Gî are loc ca urmare a creșterii datoriilor pe termen lung. Dacă această creștere se produce pe fondul scăderii Capitalurilor proprii, trebuie analizate aceste Cp, adică dacă survine ca urmare a retragerii de capitaluri sau ca urmare a obținerii unor performanțe negative (pierderi, care nu reprezintă neaparat un aspect negativ pe termen scurt)

7) Gradul de acoperire a dobânzilor

$$\text{Gradul de acoperire a dobânzilor} = \frac{\text{Profit înaintea platii dobânzii și impoz. pe profit (EBIT)}}{\text{Cheltuieli cu dobânda}} = \frac{\text{Profit net 121 din balanta} + \text{total sume 666} + \text{total sume 691}}{\text{Total sume 666 balanta}}$$

$$\text{Gad} = \frac{28.809 + 26.663 + 56.840}{26.663} = 4,21$$

Societatea își poate acoperi cheltuielile cu dobânda înregistrate la nivelul exercițiului financiar, din profitul net, fără a lua în considerare cheltuielile cu dobânda și impozitul pe profit, de 4,21 ori. Sau: cheltuielile cu dobânda se acoperă, din profitul brut, de 4,21 ori (implicit, pentru calculul Gradului de acoperire al dobânzilor, din profitul net trebuie exclusă influența dobânzii; altfel, efectul asupra indicatorului ar fi dublu)

Evoluția negativă (în scădere) trebuie observată în legătură cu creșterea dobânzilor și dacă și Gî e în creștere, interpretări ulterioare trebuie să se refere la ponderea dobânzilor la creditele pe t.s. sau t.l. în totalul dobânzilor: corelat cu numărătorul, o dinamică nefavorabilă a profitului însoțită de dobânzi aferente preponderent creditelor pe t.s. se poate datora unor consumuri comerciale (reclamă – nu neaparat un aspect negativ) sau creșterii costurilor (caz în care se observă legătura cu randamentul – dacă crește și randamentul firma se consolidează în piață, dacă nu, este în pierdere reală).

INDICATORI DE ACTIVITATE (DE GESTIUNE)

8) Viteza de rotație a stocurilor

$$\text{Viteza de rotație a stocurilor} = \frac{\text{Costul vânzărilor}}{\text{Stocul mediu}}$$

Pentru a calcula **costul vânzărilor**: Se ia: $R_{C331} + R_{C332} + R_{C345} + R_{C371}$ SAU se iau total sume la 607 + total sume 711 (dacă înainte de închidere soldul lui 711 este 0)

Stoc sf. perioadă se ia din bilanț

Stoc început de perioadă se ia din balanta - sold început an clasa 3 debit (existente) – credit (diferențe pret 378 aferente existentelor)

$$\text{Costul vânzărilor} = R_c \text{ stocuri} = 842.262 + 117.259 + 1.090.515 + 93.837 = 2.143.873$$

$$\text{Stocul mediu} = \frac{\text{stoc început per} + \text{stoc sf per}}{2} = \frac{(\text{Si331} + \text{Si332} + \text{Si345} + \text{Si371}) + (\text{Sf331} + \text{Sf332} + \text{Sf345} + \text{Sf371})}{2}$$

$$\text{Stocul mediu} = \frac{351.436 + 63.147}{2} = \frac{414.583}{2} = 207.292$$

$$V_r = \frac{2.143.873}{207.292} = 10,34$$

Societatea are un stoc comercial (eventual strategic) care parcurge ciclul producție/achiziție – vânzare (își rotește acest stoc) în medie de 10,34 ori într-un exercițiu financiar. Nivelul indicatorului se interpretează în funcție de domeniul de activitate și piața în care firma se află (concurența). Dacă, de exemplu, societatea își desfășoară activitatea în domeniul vânzărilor cu amănuntul, nivelul indicatorului se apreciază „indulgent” ca fiind „destul” de redus, mai ales dacă se comercializează produse alimentare.... Dacă societatea are ca și domeniu de activitate producția cu ciclu lung de fabricație (silvicultură, construcția de nave maritime, avioane, instalații pentru minierit etc.) nivelul indicatorului poate fi apreciat ca satisfăcător.

9) Numarul de zile de stocare

$$\text{Numarul de zile de stocare} = \frac{\text{Stoc mediu}}{\text{Costul vanzarilor}} \times 365$$

$$\text{Nrzs} = \frac{207.292}{2.143.873} \times 365 = 35,29 \text{ zile/an}$$

Stocurile sunt depozitate sau se află în una din fazele succesive de producție, în medie 35 de zile în cursul exercițiului financiar.

10) Viteza de rotație a debitelor clienți = Sold mediu clienți/Cifra de afaceri * 365

$$\text{Vr deb cl} = \frac{\text{Sold mediu clienți}}{\text{Cifra de afaceri}} \times 365 = \frac{\text{Sold initial} + \text{Sold final}}{2} \times 365 = \frac{411 + 413}{2} \times 365 = \frac{824}{2} \times 365 = 412 \times 365 = 150380 \text{ zile}$$
$$\text{Vr deb cl} = \frac{464.083 + 893.352}{4.755.020} \times 365 = \frac{1357.435}{4.755.020} \times 365 = 0,2853 \times 365 = 104,718 \text{ zile}$$

Societatea își încasează creanțele în medie la 52,1 zile distanță de data constatării lor. Altfel spus, firma trebuie să-și acopere suplimentar costul distribuției/comercializării atâtea zile/an cât este valoarea indicatorului; în restul perioadei firma trebuie să finanțeze doar costul de achiziție/producție al bunurilor vândute.

Sau, din punctul de vedere al analizei unui furnizor potențial: câte zile/an furnizorul analizat suportă costul activității comerciale, din punctul de vedere al componentei structurale de bază a acesteia, stocul transferat în cadrul vânzării-cumpărărilor dintr-un exercițiu financiar.

11) Viteza de rotație a creditelor furnizor = Sold mediu furnizori/Achiziții de bunuri X 365, unde pentru estimarea achizițiilor de bunuri este permisă utilizarea costului vânzărilor. Dacă se utilizează doar costul vânzărilor și nu valoarea totală a achizițiilor, indicatorul exprimă numărul de „zile de finanțare” acordate de furnizori, aferent bunurilor vândute de companie. Utilizarea „costului vânzărilor” în aprecierea vitezei de rotație a creditelor-furnizori nu este recomandată întrucât limitează mult (sau într-o proporție ce poate fi semnificativă) posibilitățile de interpretare corelată cu a celorlalți indicatori.

De exemplu, comparația cu viteza de rotație a debitelor-clienți este afectată din cauză că baza economică de la care se pornește în calculul indicatorilor este diferită; astfel, în timp ce în calculul vitezei de rotație a debitelor-clienți se iau în calcul *toate* vânzările către clienți și nu doar cele aferente achizițiilor perioadei, la fel ar trebui procedat și în calculul vitezei de rotație a creditelor-furnizor, luându-se în calcul valoarea *tuturor* aprovizionărilor de bunuri și nu doar aprovizionările aferente vânzărilor (destocări aferente ieșirilor din gestiune ca urmare a vânzărilor efectuate). Aceeași bază economică de calcul asigură astfel comparabilitatea indicatorilor, debit-clienții putând fi interpretați în oglindă cu credit-furnizorii, exprimând același lucru dar de sens contrar din punctul de vedere al analizei financiare sau al finanțării.

În cadrul unor analize specializate (cu scop particular), se utilizează în calcul în loc de „achiziții de bunuri” C.A., însă interpretarea este în acest caz diferită, numitorul comun C.A. ducând la un număr mediu de zile de finanțare exprimat în „zile CA”

Sold mediu furnizori = (sold 401 si 403 sfarsit per din balanta + 401 si 403 inceput an din balanta) / 2

Cost de achiziție bunuri se poate lua Rd301+Rd302 +Rd303+ Rd371 (presupunând că 371 nu provine din produse finite, ci doar din achiziții)+...

Sold mediu furnizori = [658.631+(515.669+16.568)] / 2 = 595.434

Cost de achiziție bunuri Rd301+Rd302 +Rd303+ Rd371 (presupunând că 371 nu provine din produse finite, ci doar din achiziții)+... (animale, ambalaje.....) =

$$= 803.094 + 98.556 + 97.743 + 93.837 = 1.093.230$$

$$\text{Vrotcrfz} = 595.434 / 1.093.230 \times 365 = 198,8 \text{ zile}$$

Societatea își achită datoriile față de furnizorii de bunuri (stocuri aprovizionate și nu doar stocuri consumate aferente vânzărilor) în medie la aproximativ 200 de zile. Indicatorul se interpretează în funcție de domeniul de activitate al firmei, dar și în funcție de viteza de rotație a debitelor clienți și a altor indicatori complementari relevanți. În cazul acestei societăți, datoriile se achită în medie după 200 de zile, iar creanțele se recuperează în medie la 50 de zile. Înseamnă că societatea își încasează creanțele în medie de 4 ori mai repede decât termenul scadenței datoriilor. Altfel spus, furnizorii finanțează o parte semnificativă din activitățile curente. Costul finanțării este egal cu costul aprovizionărilor mai puțin reducerile financiare pentru plata la vedere.

Acești indicatori (Vrotdebcl și Vrotcrfz) explică/influentează semnificativ și o parte din echilibrul financiar al întreprinderii, așa cum este el caracterizat/perceput prin prisma indicatorilor, motiv pentru care sunt necesare trimiteri și corelări cu acești indicatori.

În unele tipuri de analize (diagnostic, de eficiență a activității comerciale ș.a.), atât Sold mediu clienți cât și Sold mediu furnizori (nu numai în Vr debite clienți) se raportează la cifra de afaceri și înmulțite cu 365 exprimă „numărul de zile de cifră de afaceri” sau „numărul mediu de zile de vânzări” ... ca nevoie (necesitate) sau resursă (rezervă, sprijin). În acest caz, se concep și alți indicatori de viteză de rotație care se raportează (toți) la cifra de afaceri, urmând ca ulterior să fie analizați și interpretați în corelație unii cu ceilalți pentru a trage concluzii referitoare la influențele reciproce cu activitatea comercială.

12) Viteza de rotație a activelor imobilizate = Cifra de afaceri (F20 rd. 1) / active imobilizate (din bilanț, F10 rd. 19)

$$V_{rAI} = \text{Cifra de afaceri (F20 rd. 1)} / \text{active imobilizate (din bilanț, F10 rd. 19)} = 4.755.020 / 1.798.917 = 2,64 \text{ ori}$$

Din valoarea realizată (obținută; nu plusvaloarea, ci doar C.A. = valoare realizată și nu neaparat încasată) de societate în cadrul activității curente, în exercițiul financiar curent, inclusiv veniturile din vânzarea mărfurilor, societatea și-ar putea finanța achiziția Ai deținute în prezent (la valoarea din prezent), din cifra de afaceri, de 2,64 ori.

13) Viteza de rotație a activelor totale = Cifra de afaceri (F20 rd. 1) / Total active (din bilanț (F10) rd 04+09+10 la prescurtat sau rd. 19 + 35 + 36 la bilanț

$$4.755.020 / (A_i + A_c + Ch.av.) = 1.798.917 + 1.510.012 + 56.863 = 3.365.792 = 1,41 \text{ ori}$$

Din valoarea realizată de societate în activitatea curentă inclusiv 707, s-ar putea finanța toate activele deținute în prezent, până la sfârșitul anului, de 1,41 ori.

INDICATORI DE PROFITABILITATE (RANDAMENT, RENTABILITATE)

14) Rentabilitatea capitalului angajat = Profit înaintea plății impozitului pe profit și a dobânzii (adică valoarea netă, fără remunerarea capitalurilor atrase, EBIT) / Capital angajat x 100

$$(S_{c121} + R_{d691} + R_{d666}) / (C_p + DTL) \times 100 = ((56.840 + 26.663) + 28.809) / (1.023.935 + 282.126) \times 100 = 8,6\%$$

Rezultatele obținute de societate în exercițiul financiar încheiat fără a lua în considerare cheltuielile cu dobânda și impozitul pe profit reprezintă 8,6% din valoarea resurselor interne și externe atrase pe termen lung în afacere. Indicatorul exprimă randamentul investiției realizate, indiferent de purtătorul de risc (acționari sau bănci).

15) Marja bruta din vânzări $\neq$ Marja comercială brută = Profit brut din vânzări / Cifra de afaceri x 100 = (total sume 707 din bilanță - total sume 607 din bilanță) / CA

Marja brută din vânzări =

$$= [(707 - 607) + (701 - Rc345)] / CA \times 100 = [(112.296 - 93.837) + (2.214.282 - 1.090.515)] / 4.755.020 \times 100 = 24,02\%$$

$$\text{Marja comercială brută} = (Rc707 - Rd607) / CA \times 100 = 0,39\%$$

Profitul din vânzarea mărfurilor obținut de societate are o pondere de 0,39% din totalul CA; întrucât această pondere este foarte redusă, se poate deduce fie că domeniul principal de activitate al firmei nu este comerțul cu amănuntul (vânzarea mărfurilor) ci producția și/sau prestările de servicii, fie că afacerea este vulnerabilă în fața competiției. Nivelul Mb din vânzări conduce la concluzia că la fiecare vânzare realizată de către întreprindere, rezultatul brut ce poate constitui în cursul exercițiului financiar sursă de finanțare a activităților curente, este de aproximativ 25% din CA. Interpretarea indicatorului poate fi corelată cu toți ceilalți indicatori, acesta exprimând sintetic randamentul obținut din eforturile comerciale ce succed producției.